

Dr. CEZMİ BAYRAM
“Türk Ocaqları” İstanbul şöbəsinin başqanı

***

Abdulla Şaiq Türk Ocağının kurucularındandır. Türk Ocağı kurulduğu yıllarda Azərbaycanın ziyalıları Ali bey Hüseynzade, Ahmed Ağaoğlu, Mehmed Emin Resulzade Türkiyeye ilk gelenlər və gayret göstərənler oldular. Türkiyedeki və Azərbaycandakı aydınların bir-birilə irtibatda olduğunu biliyoruz. İki tərəfdəki aydınlar türklük milli şüurunun uyanmasına qayret göstərdilər. O yüzden hem Türkiyede Ziya Uşaklıgil, Ömer Seyfeddin gibi şəhsyyətler hikayələr, şiirlər yazaraq, tiyatro eserləri yazaraq, folklorumuzu ortaya çıxararaq türklük şüurunu gənclərə aşılamişdır. Abdulla Şaik de her alanda bir şey yazmışdır. O dönem türkcülərinin önəmli özelliklərindən birisi sadəcə yazmaq değıldi, aynı zamanda eğitim faaliyetinin içinde bulunmaktı. İşte Abdulla Şaik de Azərbaycanda eğitim faaliyetinin içinde en mükəmmel şəkildə bulunmuş. Bizim büyük pedaqoqumuz Halil Fikretin ona imrenməsi de son dərəcədə önəmli. Fakat ben teessüflə ifadə edeyimki Halil Fikretin yakından tanıdığı bu büyük eğitimciyi maalesef bu gün Türkiyedeki eğitimciler

tanımıyorlar. Özellikle onun Nümune Mekteb’inde yetişenlerin ne büyük şəhsyyətler olduğu dikkata alınarsa, demək ki Şaik’in eğitim metodu üzerinde düşünülmesi ve ilgilenmə yapılması gerekir.

Ben bu zamana kadarki Abdulla Şaik’e karşı ən azından türk dünyasının, özellikle Türkiyenin göstermediyi ilginin uyanmasına bu toplantı vesilə olur diye düşünüyorum. Gördümki aslında biz Abdulla Şaik’i sadəcə böyle bir toplantıda değıl, daha geniş bir toplantıda daha ciddi mövzularla ortaya koymamız lazım. Özellikle onun pedaqojik alanda türk milli şüurunun sadəcə Azərbaycanda değıl, türk dünyasında da uyanması istiqametinde yaptığı faaliyetinin çok güzel bir şəkildə ifadə edilmesi lazım.

Ben bu toplantıya katılmadan önce baktımki, Türkiyede Abdulla Şaik ile ilgili neşriyyat çok az. Bundan bazı seçmələr yapılması zaruretini düşünüyorum. Demin İctimai Birliyin başkanı olan Arzu hanım biz bunu yapacağıız, dedi. Ben memnun oldum. Onlar seçtiklerini biz Türkiye türçesine çeviririz ve Türkiyede yayımlansın. Bizim tabi bir Türk Ocaklı olaraq türk milli şüurunun uyanmasına vesilə olan Abdulla Şaik’le ilgili çok daha başka faaliyetlər yapmamız lazım. Fakat şimdiden söyleyim ki Türk Ocağı İstanbul Şübesinin 9 nisan akşamı yapacağı program Abdulla Şaik hakkında olacaktır.

Ben bütün katılımcıları tekrardan selamlıyorum. Özellikle bu faaliyeti düzenliyen Qanira hanıma teşekkür ederim. Fakat Qanira hanım konu bu tip önemli şahsiyetler oldukda bize önceden hatırlatırdı. Bu sefer bizi ihmal etti. İnşallah bundan sonra ihmal etmez ve hepinize tekrardan saygılar sevgiler sunuyorum.